

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 233/2012-48

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. októbra 2012 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta o sťažnosti V. Č., B., zastúpenej advokátom JUDr. M. P., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C 35/01 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo V. Č. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C 35/01 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C 35/01 p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

3. V. Č. p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré j e Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. V. Č. p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 467,68 € (slovom štyristošesťdesiatšedem eur a šesťdesiatosem centov), ktorú j e Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý vyplatiť na účet jej právneho zástupcu JUDr. M. P., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 233/2012-30 z 10. júla 2012 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť V. Č., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C 35/01.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 27 C 35/01 návrhom z 20. novembra 2001 (viac ako 11 rokov) domáha vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) po rozvode manželstva. Sťažovateľka namieta, že postup okresného súdu sa vyznačuje nielen nečinnosťou, ale aj

neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou spočívajúcou v tom, že okresný súd bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu či účelu odročuje pojednávania, nevypočuje účastníkov, aj keď sú na pojednávaní prítomní, a súčasne odročí pojednávanie z dôvodu nutnosti ich vypočutia a pod. Podľa sťažovateľky okresný súd v jej veci nekoná aj napriek sťažnosti na prieťahy v konaní adresovanej ešte 8. novembra 2010 predsedovi okresného súdu, ktorá navyše zo strany okresného súdu ešte ani nebola vybavená. V dôsledku uvedeného sa predlžuje stav právnej neistoty sťažovateľky a oddaľuje sa právoplatné skončenie sporu.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

„Žalobný návrh bol podaný na súd dňa 20. 11. 2001, teda pred takmer 10 rokmi pričom, konajúci sudca do dnešného dňa nerozhodol a činnosť súdu je poznačená rôznymi závažnými nedostatkami - neefektívnou činnosťou. ...

Súd vo veci za obdobie 9 rokov vytýčil doslova rekordných 48 pojednávaní, teda navonok formálne koná, no napriek tomu nedospel do dnešného dňa k žiadnemu právnomu záveru vo veci, napriek tomu, že vyporiadanie BSM patrí medzi štandardnú a časovo nie veľmi náročnú agendu, kedy s poukazom na predmet konania sú predmetom sporu 2 nehnuteľnosti byty /z toho pri jednom je sporné či patrí do BSM/, niekoľko hnutelných vecí osobného užívania /nulovej hodnoty, ktoré účastníci na pojednávaní dňa 19. 5. 2010 nežiadali ďalej vyporiadať/ a zostatky na účtoch účastníkov konania, ktoré súd zistil až na základe opakovaných urgencií právneho zástupcu navrhovateľky, resp. ktoré zisťuje po 9 rokoch odo dňa návrhu.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III. v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C 35/2001 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava III. prikazuje, aby v konaní vedenom pod 27 C 35/2001 konal bez zbytočných prieťahov.

3. *Sťažovateľovi priznáva finančné zadostučinenie v sume 7.000 €, ktoré je Okresný súd Bratislava III. povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia...*

4. *Sťažovateľovi priznáva úhradu trov konania v sume 306,34 €, ktoré je Okresný súd Bratislava I. (správne má byť Okresný súd Bratislava III, pozn.) povinný zaplatiť na účet advokáta JUDr. M. P... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“*

Vo vyjadrení k stanovisku okresného súdu doručenom ústavnému súdu 28. septembra 2012 právny zástupca sťažovateľky upresnil požadovanú sumu úhrady trov konania na sumu 467,68 € vrátane DPH.

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za okresný súd jeho predseda listom sp. zn. Spr. 3475/2012 z 5. septembra 2012 a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu listom z 24. septembra 2012.

2.1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení okrem iného uviedol:

„V sťažnosti poukazuje na jednotlivé súdne úkony, ako i množstvo súdnych pojednávaní. Uvedené úkony súdu zodpovedajú s úkonmi uvedenými v súdnom spise v tejto časti skutkové okolnosti uvedené v sťažnosti nenamietame. Ako vyplýva z jednotlivých úkonov súdu nemožno konštatovať, že súd je vo veci nečinný, nakoľko od podania návrhu priebežne vo veci nariad'oval súdne pojednávanie. Navrhujem, aby súd predovšetkým prihliadol na správanie účastníkov konania, keď súd odročoval pojednávania v prípadoch, keď niektorý z účastníkov sa nedostavil na vytýčené súdne pojednávanie. To sa stalo 8. 3. 2002, 26. 4. 2002, 6. 6. 2002, 14. 11. 2002, 17. 1. 2003, 20. 6. 2003, 11. 3. 2005, 13. 5. 2005, 10. 1. 2007, 9. 3. 2007, 16. 4. 2007, 26. 9. 2007, 5. 12. 2007, 10. 2. 2008, 29. 10. 2010. Ďalej navrhujeme, aby súd z pohľadu správania účastníkov zohľadnil i tú skutočnosť, že samotní účastníci na jednotlivých pojednávaniach navrhli odročiť pojednávanie z dôvodu mimosúdneho vysporiadania veci a to tak, že sami sa pokúsia predať sporný byt, resp. tento previesť do vlastníctva svojmu synovi. Z tohto dôvodu bolo odročené pojednávanie 2. 11. 2007, 5. 3. 2008, 7. 5. 2008, 27. 6. 2008, 19. 9. 2008,

11. 3. 2009 a 3. 6. 2009. Pojednávania dňa 2. 5. 2003, 1. 7. 2005, 15. 11. 2006, 1. 6. 2007, 6. 6. 2007, 19. 10. 2007, 4. 11. 2009, 19. 5. 2010, 28. 1. 2011, 9. 3. 2011 a 25. 5. 2011 boli pojednávania meritórnymi, na ktorých súd zisťoval skutkový stav vykonávaním dôkazov a to najmä v súvislosti so stavom hnutelných vecí ako i dispozíciou s účtami, ktorými účastníci disponovali v priebehu manželstva a po ukončení manželstva.

Súhlasím s tým, aby Ústavný súd SR upustil od ústneho pojednávania...“

2.2 Právny zástupca sťažovateľky vo svojom vyjadrení k stanovisku okresného súdu okrem iného uviedol:

«Okresný súd Bratislava III... navrhol, aby Ústavný súd SR prihliadol najmä na správanie sa účastníkov

- keďže celkovo 15 pojednávani malo byť odročených pre neúčast' niektorého z účastníkov konania*
- celkovo 7 pojednávani bolo odročených za účelom mimosúdneho vysporiadania*
- celkovo 11 pojednávani bolo vo veci meritórnych.*

OS BA III. sa takýmto spôsobom čisto formálne vyjadril k priebehu 33 pojednávani z 48 pojednávani, z čoho možno a contraria usúdiť, že zvyšných 15 pojednávani, ku ktorým súd nezaujal stanovisko, je fakticky bez ďalšieho skúmania poznačených nečinnosťou súdu

Máme za to, že vyjadrenie OS BA III k nečinnosti v konaní č. 27 C 35/2001 je len vyjadrením formálnym, ktoré v skutočnosti nepopiera nečinnosť a neefektívnosť, keďže fakt, že súd prvého stupňa nedokázal v priebehu 11 rokov, pri 48 pojednávaniach ani len zistiť a oceniť jednoduchú masu BSM, nie to ešte vo veci meritórne rozhodnúť, je fakt nepopierateľný, vyplývajúci z obsahu spisu, ktorý sa nedá rozumne z hľadiska nečinnosti vyargumentovať.

Okresný súd Bratislava III napriek vyššie uvedenému žiada a navrhuje, aby Ústavný súd zohľadnil pri rozhodovaní správanie sa účastníkov, a to ich neúčast' na 15 pojednávaniach, údajné snahy a mimosúdne vypořádanie v celkovo 7 prípadoch ako aj na tú skutočnosť, že súd v celkovo v 11 prípadoch zo 48 meritórne konal.

... Celkovo vyjadrenie sa okresného súdu vo vzťahu k nečinnosti, či neefektívnej činnosti, má vo vzťahu k obsahu sťažnosti nulovú výpovednú hodnotu, čo je priam zarážajúce. K jednotlivým dôvodom vyjadrenia však uvádzame nasledovné:

1. Neúčast' účastníkov na pojednávaní

Okresný súd poukázal na celkovo 15 pojednávaní (v skutočnosti 14), ktoré mali byť odročené z dôvodu neúčasti niektorého z účastníkov konania. Ide o pojednávania:

- 8. 3. 2002 - neprítomný odporca - ako vyplýva z obsahu zápisnice navrhovateľka bola prítomná, prítomní boli dokonca obaja právni zástupcovia*
- 26. 4. 2002 - neprítomný odporca - navrhovateľka prítomná*
- 6. 6. 2002 - neprítomný odporca - navrhovateľka prítomná*
- 14. 11. 2002 - neprítomný odporca - navrhovateľka prítomná - v úvode zápisnice sa síce konštatuje, že navrhovateľka nie je prítomná, avšak z obsahu zápisnice ako aj uznesenia o predvolaní na ďalšie pojednávanie vyplýva, že navrhovateľka prítomná bola*
- 17. 1. 2003 - neprítomný odporca - navrhovateľka prítomná*
- 20. 6. 2003 - neprítomný odporca - navrhovateľka prítomná*
- 11. 3. 2005 (v skutočnosti správne 18. 3. 2005) - neprítomný odporca -navrhovateľka prítomná*
- 13. 5. 2005 - neprítomný odporca - navrhovateľka prítomná 10. 1. 2007 - účastníci neprítomní na pojednávaní*
- 9. 3. 2007 - účastníci neprítomní - navrhovateľka sa ospravedlnila z dôvodu urgentnej starostlivosti o chorú matku - prítomní boli právni zástupcovia*
- 16. 4. 2007 - neprítomný odporca - navrhovateľka prítomná*
- 26. 9. 2007 - prítomní všetci účastníci vrátane právnych zástupcov ako to vyplýva z obsahu zápisnice*
- 5. 12. 2007 - navrhovateľka neprítomná - odporca prítomný*
- 10. 2. 2008 (v skutočnosti správne 13. 2. 2008) - neprítomný odporca - navrhovateľka prítomná*
- 29. 10. 2010 - navrhovateľka neprítomná zast. advokátom - odporca prítomný*

Vychádzajúc z podrobného preskúmania Okresným súdom uvádzaných dôvodoch odročenia 15 pojednávaní je zrejmé, že:

- navrhovateľka nebola prítomná na 4 pojednávaniach z celkového počtu 48, pričom v prípade

** pojednávania zo dňa 10. 1. 2007 sa pojednávania nezúčastnila z toho dôvodu, že mala vedomosť o ospravedlnení odporcu, čiže vedela, že pojednávanie bude odročené*

** pojednávania dňa 9. 3. 2007 sa nezúčastnila z objektívnych dôvodov potreby starostlivosti o chorú matku, pričom svoju neúčast' ospravedlnila, prítomný však bol právny zástupca navrhovateľky*

** pojednávania dňa 5. 12. 2007 sa navrhovateľka nezúčastnila z dôvodu ospravedlnenia sa účasti jej právnym zástupcom, ktoré ospravedlnenie predniesol PZ odporcu*

** a nakoniec pojednávania dňa 29. 10. 2012 sa navrhovateľka nezúčastnila z osobných dôvodov, avšak bola riadne zastúpená advokátom a súdu nič nebránilo, aby vo veci konal.*

Vychádzajúc z vyššie uvedeného sumára je zrejmé, že navrhovateľka nebola prítomná na 4 pojednávaniach, pričom len v prípade pojednávania zo dňa 5. 12. 2007 išlo o príčinu na strane navrhovateľky, kedy muselo byť pojednávania odročené. V dvoch prípadoch bol prítomný právny zástupca navrhovateľky a súdu nič nebránilo, aby konal a v jednom prípade sa navrhovateľka nezúčastnila z príčin na strane odporcu, ktorý sa vopred ospravedlnil.

Faktom je, že v 11 prípadoch odročenia pojednávania nebol prítomný odporca, ak k odročovaniu pojednávanií došlo práve v dôsledku jeho neprítomnosti. Prikladom je obsah zápisnice zo dňa 2. 5. 2003. kde sa síce výnimočne konalo v neprítomnosti odporcu, avšak na konci pojednávania právny zástupca odporcu vypovedal plnú moc. Je zrejmé, že ani advokát a ani súd nezvládli zabezpečiť odporcu na pojednávaniach.

Ako sme už uviedli v samotnej sťažnosti prvostupňový súd nekonal vo veci bezdôvodne, pričom pre účely pokračovania v konaní nevyužil ani jeden z procesných prostriedkov vyplývajúcich z O. s. p. /§§ 6, 100, 117/ a nesplnil svoju povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená... Faktom je, že nevyužil ani jeden z represívnych prostriedkov, aby zabezpečil účasť odporcu na pojednávaniach, napriek jeho opakovanej absencií.

Naviac, keď sa odporca nakoniec dostavil na pojednávanie dňa 7. 5. 2007, kde boli prítomní všetci účastníci, súd predmetné pojednávanie bez vypočutia odporcu, či meritórneho prejednania veci bezdôvodne odročil!

2. Odročovanie za účelom mimosúdneho vypořádania účastníkov:

Ako vyplýva z vyjadrenia OS BA III. v 7 prípadoch bolo pojednávanie odročené za účelom tzv. mimosúdneho vypořádania účastníkov. V skutočnosti ako vyplýva z našej sťažnosti išlo o 12 odročení pojednávania z dôvodu mimosúdnej dohody.

- dňa 2. 11. 2007 odporca predniesol, že vyplatí navrhovateľku z BSM, z ktorého dôvodu súd pojednávanie správne odročil - dávame do pozornosti, že pojednávanie trvalo 45 min a protokolovaný je len jeden 6 riadkový odsek
- dňa 5. 3. 2008 odporca oznámil, že nedokáže vyplatiť navrhovateľku, pričom účastníci sa „dohodli“ na predaji bytu - dávame do pozornosti, že pojednávanie trvalo 45 min a protokolovaný je len jeden 6 riadkový odsek
- 7. 5. 2008 - opäť odročené za účelom predaja bytu - konanie trvalo 30 min. zápisnica obsahuje v zásade jednu vetu
- 27. 6. 2008 - opäť odročené za účelom predaja bytu
- 7. 11. 2008 - opäť odročené za účelom predaja bytu
- na pojednávaní dňa 28. 1. 2009 navrhovateľka súdu priamo aj do protokolácie uviedla, že odporca byt reálne nepredáva, keďže mu tento stav neistoty (neriešenia) vyhovuje.

Napriek vyhláseniu navrhovateľky súd odročil niekoľko ďalších pojednávaní za „účelom predaja bytu“ resp. uzavretia mimosúdnej dohody.

Dávame do pozornosti Ústavného súdu, že v mnohých prípadoch trvali odročené pojednávania 30 - 45 minút, pričom protokolácia obsahovala maximálne jeden odsek. Dôvodom tohto stavu je skutočnosť, že samotní účastníci nemali reálny záujem odročiť pojednávanie, či konať mimosúdne. Naopak súd na viacerých pojednávaniach ako cez šablónu tlačil na účastníkov, aby sa mimosúdne dohodli, robil matematické prepočty vyporiadania, pričom absolútne neprihliadal na záujem účastníkov smerujúci k meritórnemu vyriešeniu veci.

Pokiaľ by sme v stručnosti zhrnuli činnosť súdu a odročovanie pojednávani z dôvodu mimosúdnej dohody, je potrebné uzavrieť, že pokiaľ účastníci v roku 2007 prejavili záujem sa mimosúdne dohodnúť (vyplatenie navrhovateľky), tak je nelogické, aby sa súd spoliehal, či skôr tlačil na mimosúdnu dohodu aj v roku 2008 a 2009, teda, aby mimosúdne rokovania trvali tri roky v rámci prebiehajúceho sporu, najmä keď sťažovateľka na pojednávaní dňa 28. 1. 2009 priamo namietala údajné snahy o mimosúdne vyrovnanie, vedomá si toho, že ide o zdržiavaciu taktiku odporcu, ktorý užíva byt, a ktorý nemá záujem na jeho predaji.

V súlade s ustanovením § 99 O. s. p. je daná povinnosť súdu, aby sa vždy pokúsil o zmier, avšak konanie súdu, kedy sa o zmier „pokúša“ 3 roky a do zmieru účastníkov tlačí, nemá oporu v zákone, naopak je prejavom jeho neefektívnej činnosti.

3. Meritórne pojednávania.

Ako sme už naznačili v úvode tohto podania, z vyjadrenia OS BA III. vyplýva, že celkovo 7 pojednávani bolo meritórnych.

Máme za to, že vyššie uvedené číslo tzv. meritórnych pojednávani, t. j. 7 z celkového počtu 48 v priebehu 11 rokov samo o sebe, bez ďalšieho preukazuje, že činnosť súdu je absolútne neefektívna. Súd fakticky konal len v každom siedmom pojednávani...

Reálne prietahy v konaní vyplývajú nie len z uvedeného pomeru meritórnych pojednávani, ale aj z ďalších skutočností, na ktoré sme už v samotnej sťažnosti, či v našom podaní zo dňa 11. 5. 2012 upozornili. Len heslovite opätovne zhrnieme:

- posledné pojednávanie bolo vytýčené dňa 4. 5. 2011, pričom súd takmer rok nekonal, kedy takmer rok po poslednom pojednávani dňa 24. 4. 2012 vydal uznesenie č. 27/C/35/2001-382, ktorým opätovne ustanovil znalca Ing. R. H. za účelom ocenenia bytu, ktorý ako sme už uviedli bol predmetným znalcom už oceňovaný v roku 2006 - teda vykonáva dokazovanie duplicitne a nehospodárne

- uznesením č. 27/C/35/2001-384 zo dňa 26. 4. 2012, priznal znalcovi Ing. H. znalečné, za posudok z 25. 1. 2007!!!!, teda po vyše piatich rokoch

- Súd až po takmer 9 rokoch zabezpečil výpisy z účtov účastníkov konania ku dňu rozvodu manželstva, a to až na základe opakovaných výziev právneho zástupcu navrhovateľky nachádzajúcich sa v spise, pričom ako vyplýva z posledných pojednávani, tieto výpisy neboli z dôvodu nesprávneho dopytu zabezpečené v plnom rozsahu

- súd ani po 9 rokoch nevykonal jednoduché dokazovanie, dôležité pre rozhodnutie vo veci samej. Jednotlivé pojednávania umelo odročuje a pravdepodobne čaká, že sa účastníci konania pri jeho nečinnosti a pod tlakom na uzavretie mimosúdnej dohody, mimosúdne dohodnú. Nátlak na účastníkov konania za účelom mimosúdneho zmiereu je možné nepriamo vydedukovať aj z dĺžky pojednávani bez toho. aby zápisnice z pojednávani obsahovali prerokovanie veci samej /tak ako je to vo väčšine prípadov/

Nesporným faktom zostáva, že ani po 11 rokoch nemá súd zistený základ pre rozhodnutie vo veci samej, t. j. masu a hodnotu BSM, nie je zrejmé ako a kedy môže pri takomto defekte zistenia skutkového stavu vôbec rozhodnúť, a to napriek skutočnosti, že ide o štandardnú právne nenáročnú agendu. ...

V súlade s výzvou Ústavného súdu SR oznamuje, že súhlasíme od upustenia od ústneho pojednávania...»

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

Zo sťažnosti, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 27 C 35/01:

- 20. november 2001 – sťažovateľka sa návrhom podaným okresnému súdu domáhala vyporiadania BSM po rozvode manželstva,
- 14. január 2002 – okresný súd nariadil pojednávanie na 8. marec 2002,
- 25. január 2002 – okresný súd vyzval odporcu, aby sa vyjadril k návrhu sťažovateľky,
- 7. marec 2002 – odporca sa vyjadril k návrhu sťažovateľky,
- 8. marec 2002 – okresný súd potom, ako právni zástupcovia neprítomných účastníkov vyhlásili, že účastníci sa pokúsia o zmier pri vyriešení sporu, odročil pojednávanie na 26. apríl 2002 s tým, že účastníci oznámia, či došlo k zmieru,
- 26. apríl 2002 – okresný súd bez meritórneho prerokovania veci, ako aj bez uvedenia dôvodu a účelu odročil pojednávanie na 6. jún 2002 (sťažovateľka bola prítomná, pozn.),

- 6. jún 2002 – okresný súd bez meritórneho prerokovania veci, ako aj bez uvedenia dôvodu odročil pojednávanie na 12. september 2002 s tým, že predvolanie na pojednávanie bude odporcovi doručené aj prostredníctvom polície, pretože na toto pojednávanie sa mu predvolanie nepodarilo doručiť (sťažovateľka bola prítomná, pozn.),
- 2. august 2002 – okresný súd žiadal príslušné oddelenie Policajného zboru o doručenie predvolania na pojednávanie odporcovi,
- 15. august 2002 – okresnému súdu bolo oznámené, že predvolanie bolo odporcovi doručené,
- 12. september 2002 – okresný súd po konštatovaní, že sa bezvýsledne pokúsil o zmier pri vyriešení sporu bez ďalšieho prerokovania veci pojednávanie odročil na 14. november 2002 s tým, že „*na budúcom pojednávaní súd bude vypočúvať navrhovateľku...*“, aj napriek tomu, že na tomto pojednávaní bola prítomná,
- 14. november 2002 – okresný súd po vypočutí sťažovateľky odročil pojednávanie na 17. január 2003 s tým, že opäť bude vypočúvať sťažovateľku a predvolá odporcu, ktorý sa z tohto pojednávania ospravedlnil,
- 17. január 2003 – okresný súd z dôvodu neprítomnosti odporcu, ktorého neprítomnosť ospravedlnil jeho právny zástupca, pojednávanie bez ďalšieho odročil na 14. marec 2003,
- 5. marec 2003 – okresný súd z dôvodu účasti zákonného sudcu na výberovom konaní na VSÚ zrušil pojednávanie nariadené na 14. marec 2003,
- 24. marec 2003 – okresný súd nariadil pojednávanie na 2. máj 2003,
- 2. máj 2003 – okresný súd po vypočutí sťažovateľky z dôvodu ospravedlnenej neprítomnosti odporcu pojednávanie odročil na 20. jún 2003,
- 9. máj 2003 – okresnému súdu bolo oznámené, že právny zástupca odporcu vypovedal plnú moc na zastupovanie udelenú mu odporcom,
- 20. jún 2003 – okresný súd z dôvodu neprítomnosti odporcu, ktorý nemal vykázané doručenie predvolania, odročil pojednávanie na 17. september 2003,
- 30. jún 2003 – sťažovateľka predložila návrhy na vykonanie dokazovania,
- 20. august 2003 – okresný súd dožiadal príslušné oddelenie Policajného zboru o doručenie predvolania odporcovi,
- 4. september 2003 – okresnému súdu bolo políciou oznámené, že ani pri opakovaných návštevách nebol odporca v mieste svojho bydliska zastihnutý,

- 12. september 2003 – okresný súd „z *rodinných dôvodov sudcu*“ zrušil pojednávanie nariadené na 17. september 2003,
- 31. október 2003 – právny zástupca sťažovateľky oznámil, že už ju nezastupuje,
- 24. január 2005 – okresný súd nariadil pojednávanie na 18. marec 2005,
- 15. marec 2005 – odporca z dôvodu práceneschopnosti ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní 18. marca 2005,
- 18. marec 2005 – okresný súd po konštatovaní nového právneho zástupcu sťažovateľky, že na najbližšom pojednávaní predloží špecifikáciu hnutelných vecí patriacich do BSM, odročil pojednávanie na 27. apríl 2005,
- 14. apríl 2005 – okresný súd bez udania dôvodu zrušil pojednávanie nariadené na 27. apríl 2005 a nové nariadil na 13. máj 2005,
- 18. apríl 2005 – okresný súd vyzval štyri banky, aby oznámili, či sú u nich vedené účty účastníkov a aký je na nich stav,
- 23. apríl 2005 – prvá banka reagovala na výzvu okresného súdu,
- 28. apríl 2005 – druhá banka reagovala na výzvu okresného súdu,
- 29. apríl 2005 – tretia banka reagovala na výzvu okresného súdu,
- 3. máj 2005 – štvrtá banka reagovala na výzvu okresného súdu,
- 10. máj 2005 – odporca z dôvodu práceneschopnosti po hospitalizácii ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní 13. mája 2005,
- 13. máj 2005 – okresný súd potom, ako právny zástupca sťažovateľky predložil zoznam hnutelných vecí patriacich do BSM, odročil pojednávanie na 1. júl 2005 na účely predvolania odporcu,
- 28. jún 2005 – odporca z dôvodu práceneschopnosti po hospitalizácii ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní 1. júla 2005,
- 1. júl 2005 – okresný súd po vypočutí sťažovateľky odročil pojednávanie na neurčito,
- 10. máj 2006 – okresný súd nariadil pojednávanie na 23. jún 2006,
- 20. jún 2006 – odporca sa z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti ospravedlnil z účasti na pojednávaní 23. júna 2006,
- 23. jún 2006 – okresný súd po vypočutí právneho zástupcu sťažovateľky odročil pojednávanie na 11. október 2006 s tým, že okresný súd nariadi znalecké dokazovanie na ocenenie hnutelných i nehnuteľných vecí patriacich do BSM,

- 4. október 2006 – okresný súd zmenil nariadený termín pojednávania z 11. októbra 2006 na 15. november 2006,
- 13. november 2006 – okresný súd uznesením nariadil znalecké dokazovanie na ocenenie bytu z BSM (lehota 60 dní – znalcovi doručené 23. novembra 2006),
- 15. november 2006 – odporca z dôvodu návštevy lekára ospravedlnil neúčast' na pojednávaní 15. novembra 2006 a súčasne okresný súd po vypočutí sťažovateľky odročil pojednávanie na 10. január 2007 na účely nariadenia znaleckého dokazovania na ocenenie hnutelných vecí patriacich do BSM,
- 9. január 2007 – nový právny zástupca odporcu požiadal o zmenu nariadeného termínu pojednávania z dôvodu, že sa ešte nestihol oboznámiť s vecou, pretože právne zastupovanie odporcu prevzal 9. januára 2007,
- 10. január 2007 – okresný súd z dôvodu neprítomnosti účastníkov (sťažovateľka a jej právny zástupca neboli prítomní, pretože mali vedomosť o ospravedlnení sa odporcu, pozn.) pojednávanie odročil na 9. marec 2007,
- 25. január 2007 – okresnému súdu bol doručený znalecký posudok ocenenia nehnuteľnosti (bytu) patriacej do BSM,
- 9. marec 2007 – okresný súd po oznámení právnych zástupcov oboch účastníkov, že nemajú výhrady voči znaleckému posudku, odročil pojednávanie bez uvedenia dôvodu a účelu na 16. apríl 2007,
- 16. apríl 2007 – okresný súd z dôvodu neprítomnosti odporcu odročil pojednávanie na 7. máj 2007 na účely jeho vypočutia,
- 7. máj 2007 – na pojednávaní aj napriek prítomnosti všetkých účastníkov nebol odporca vypočutý a okresný súd odročil pojednávanie bez meritórneho prerokovania veci na 1. jún 2007 s tým, že na ďalšom pojednávaní vypočuje odporcu,
- 1. jún 2007 – okresný súd po vypočutí účastníkov odročil pojednávanie na 6. jún 2007 s tým, že na ďalšom pojednávaní bude pokračovať vo výsluchu odporcu,
- 6. jún 2007 – okresný súd po vypočutí odporcu odročil pojednávanie na 26. september 2007 s tým, že na ďalšom pojednávaní bude pokračovať vo výsluchu odporcu,
- 26. september 2007 – okresný súd po vypočutí odporcu odročil pojednávanie na 19. október 2007 s tým, že urobí dopyt na S. v súvislosti s účtom sťažovateľky a tiež nariadi znalecké dokazovanie na ocenenie nehnuteľností patriacich do BSM,

- 19. október 2007 – okresný súd po vypočutí účastníkov odročil pojednávanie na 2. november 2007 s tým, že na ďalšom pojednávaní bude pokračovať vo výsluchu sťažovateľky,
- 2. november 2007 – okresný súd potom, ako účastníci oznámili, že, čo sa týka nehnuteľnosti (bytu), uzavreli zmier, o čom mali predložiť písomnú dohodu na ďalšom pojednávaní, odročil pojednávanie na 5. december 2007,
 - 5. december 2007 – okresný súd z dôvodu žiadosti oboch právnych zástupcov odročil pojednávanie bez meritórneho prerokovania veci na 13. február 2008,
- 13. február 2008 – okresný súd na pojednávaní aj napriek neprítomnosti odporcu konštatoval, že „... navrhovateľka a odporca zhodne oznamujú súdu, že k zmiernemu riešeniu zatiaľ nedošlo“, a potom pojednávanie odročil na 5. marec 2008,
- 5. marec 2008 – okresný súd po oznámení účastníkov, že byt patriaci do BSM predajú a výťažok si rozdelia, pojednávanie odročil na 7. máj 2008,
- 23. apríl 2008 – právny zástupca odporcu oznámil, že odporcu už nezastupuje,
- 7. máj 2008 – okresný súd po informovaní, že byt patriaci do BSM je v predaji, bez ďalšieho vypočutia oboch prítomných účastníkov odročil pojednávanie na 27. jún 2008 s tým, že na budúcom pojednávaní účastníci „oznámia súdu aktuálny stav predaja bytu“,
- 27. jún 2008 – okresný súd aj napriek prítomnosti oboch účastníkov bez ich vypočutia a meritórneho prerokovania veci pojednávanie odročil na 19. september 2008,
- 19. september 2008 – okresný súd z dôvodu neprítomnosti sťažovateľky a jej právneho zástupcu odročil pojednávanie na 7. november 2008,
- 7. november 2008 – okresný súd po zistení, že byt patriaci do BSM zatiaľ nebol predaný, aj napriek prítomnosti oboch účastníkov pojednávanie odročil bez uvedenia dôvodu a účelu na 28. január 2009,
- 28. január 2009 – okresný súd po oznámení sťažovateľky, že sa vydala, odročil pojednávanie na 18. marec 2009 s tým, že predvolá neprítomného odporcu,
- 18. marec 2009 – okresný súd po strohom zistení, že byt patriaci do BSM nebol predaný, aj napriek prítomnosti oboch účastníkov pojednávanie odročil bez uvedenia dôvodu na 15. apríl 2009 s tým, že opäť nariadi znalecké dokazovanie na ocenenie nehnuteľnosti a tiež nariadi znalecké dokazovanie na ocenenie hnutelností patriacich do BSM,

- 15. apríl 2009 – okresný súd aj napriek prítomnosti oboch účastníkov bez akéhokoľvek ich vypočutia pojednávanie bez uvedenia dôvodu a účelu odročil na 3. jún 2009,
- 3. jún 2009 – okresný súd po vyhlásení účastníkov, že byt patriaci do BSM sa predáva, odročil pojednávanie na 23. september 2009,
- 23. september 2009 – okresný súd po vypočutí sťažovateľky, ktorá predložila „*návrh na zmierne riešenie sporu*“, odročil pojednávanie na 4. november 2009,
- 22. október 2009 – novoustanovený právny zástupca sťažovateľky žiadal, aby okresný súd dopytom na banky zistil stav na účtoch účastníkov, pretože aj napriek opakovaným návrhom to okresný súd zatiaľ neurobil,
- 4. november 2009 – okresný súd po zopakovaní žiadosti účastníkov konania, aby urobil dopyty na banky, odročil pojednávanie na 16. december 2009,
- 20. november 2009 – okresný súd bez uvedenia dôvodu zmenil termín pojednávania zo 16. decembra 2009 na 20. január 2010,
- 27. november 2009 – právny zástupca sťažovateľky žiadal o preročenie termínu pojednávania nariadeného na 20. január 2010 z dôvodu kolízie termínu s inými už skôr nariadenými termínmi,
- 30. december 2009 – okresný súd bez dôvodu zmenil termín pojednávania z 20. januára 2010 na 10. február 2010,
- 20. január 2010 – právny zástupca sťažovateľky žiadal, aby okresný súd urobil dopyt na banky v zmysle záverov z pojednávania,
- 21. január 2010 – okresný súd dopytoval P., a. s., v súvislosti s účtom odporcu,
- 8. február 2010 – P., a. s., reagovala na výzvu,
- 10. február 2010 – okresný súd po oboznámení s vykonaným dokazovaním odročil pojednávanie na 7. apríl 2010 s tým, že urobí ešte jeden dopyt na P., a. s., a tiež na Č., a. s.,
- 26. február 2010 – okresný súd urobil dopyty v zmysle záverov z pojednávania,
- 8. marec 2010 – P., a. s., reagovala na výzvu,
- 15. marec 2010 – právny zástupca sťažovateľky špecifikoval masu BSM a predložil návrhy na dokazovanie,
- 29. marec 2010 – Č., a. s., reagovala na výzvu,
- 7. apríl 2010 – okresný súd po zistení prítomnosti účastníkov (sťažovateľku ospravedlnil jej právny zástupca) odročil pojednávanie bez ďalšieho na 19. máj 2010,

- 22. apríl 2010 – v zmysle návrhu právneho zástupcu sťažovateľky okresný súd dopytoval tri banky a príslušnú správu katastra,
- 30. apríl 2010 – prvá banka a správa katastra reagovali na výzvu,
- 10. máj 2010 – druhá banka reagovala na výzvu,
- 19. máj 2010 – okresný súd po vypočutí účastníkov a ich právnych zástupcov odročil pojednávanie na 23. jún 2010 s tým, že zopakuje dopyty na banky,
- 7. jún 2010 – tretia banka reagovala na výzvu,
- 17. jún 2010 – okresný súd dopytoval tri banky v zmysle záverov z pojednávania,
- 23. jún 2010 – okresný súd aj napriek prítomnosti účastníkov odročil pojednávanie na 22. september 2010 s tým, že ešte neboli doručené odpovede z bánk,
- 28. jún 2010 – dve banky reagovali na výzvu,
- 30. jún 2010 – tretia banka reagovala na výzvu,
- 11. august 2010 – právny zástupca sťažovateľky predložil návrh na dokazovanie,
- 22. september 2010 – okresný súd po predložení návrhu odporcom na vyporiadanie bytu patriaceho do BSM odročil pojednávanie na 29. október 2010 s tým, že na ňom sa sťažovateľka k tomuto návrhu vyjadrí, pretože z dôvodu nevoľnosti musela predčasne opustiť pojednávanie,
- 20. október 2010 – právny zástupca sťažovateľky navrhol ďalšie dôkazy,
- 29. október 2010 – okresný súd po oznámení právneho zástupcovi sťažovateľky, že ďalší byt, ktorý právny zástupca sťažovateľky navrhoval oceniť, okresný súd nepovažuje za majetok patriaci do BSM s tým, aby sťažovateľka, čo sa týka tejto nehnuteľnosti, podala novú žalobu, ako aj potom, čo právny zástupca sťažovateľky oznámil, že takú žalobu nepodá, pretože toto má riešiť okresný súd ako predbežnú otázku, odročil pojednávanie na 3. december 2010 s tým, že na ďalšom pojednávaní bude vypočúvať účastníkov konania,
- 3. december 2010 – okresný súd po „rozhovore“ účastníkov o ženbe ich syna odročil pojednávanie bez meritórneho prerokovania veci a bez uvedenia dôvodu a účelu na 28. január 2011,
- 28. január 2011 – okresný súd po vypočutí účastníkov odročil pojednávanie bez uvedenia dôvodu a účelu na 9. marec 2011,
- 9. marec 2011 – okresný súd po vyjadrení účastníkov k vykonaným dôkazom odročil pojednávanie na 4. máj 2011 s tým, že zopakuje dopyty na peňažné ústavy,

- 10. marec 2011 – právny zástupca sťažovateľky upozornil okresný súd, že z dvoch peňažných ústavov, ktoré mienil dopytovať, má už v spise kompletne výpisy,
- 12. apríl 2011 – okresný súd zmenil termín pojednávania zo 4. mája 2011 na 25. máj 2011 s tým, že počká na odpovede z finančných ústavov (v tom čase okresný súd ešte žiadne finančné ústavy nedopytoval, pozn.), a súčasne okresný súd dopytoval štyri banky, okrem toho aj tie, na ktoré právny zástupca sťažovateľky upozornil, že už zaslali kompletne výpisy,
- 26. apríl 2011 – prvá banka reagovala na výzvu okresného súdu,
- 28. apríl 2011 – dve banky reagovali na výzvu okresného súdu,
- 5. máj 2011 – štvrtá banka reagovala na výzvu okresného súdu,
- 25. máj 2011 – okresný súd po vypočutí právneho zástupcu sťažovateľky a odporcu, ktorí už nemali návrhy na dokazovanie, odročil pojednávanie na neurčito s tým, že okresný súd „*nechá prehodnotiť stav hodnoty nehnuteľnosti*“ (bytu, pozn.),
- 15. november 2011 – okresný súd priznal bankám náhradu poplatkov za nimi poskytnuté výpisy,
- 24. apríl 2012 – okresný súd uznesením nariadil znalecké dokazovanie na ocenenie bytu patriaceho do BSM, ktorý už bol raz týmto znalcom ocenený, pričom súdny znalec mal predložiť znalecký posudok do 2 mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia (uznesenie bolo súdnemu znalcovi doručené 4. mája 2012),
- 26. apríl 2012 – okresný súd uznesením priznal znalcovi znalečné za znalecký posudok predložený 25. januára 2007,
- 20. august 2012 – okresný súd vyzval znalca na predloženie znaleckého posudku a súčasne vyzval príslušnú banku na oznámenie o stave na účtoch účastníkov konania,
- 30. august 2012 – ustanovený súdny znalec žiadal o predĺženie lehoty na podanie znaleckého posudku o 30 dní,
- 3. september 2012 – banka odpovedala na výzvu okresného súdu,
- 4. september 2012 – právny zástupca sťažovateľky žiadal, aby okresný súd spresnil rozsah nariadeného znaleckého dokazovania,
- 25. september 2012 – okresnému súdu bol doručený znalecký posudok,
- 1. október 2012 – okresný súd nariadil pojednávanie na 9. november 2012 a súčasne zaslal účastníkom konania na vyjadrenie znalecký posudok.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. ...

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C 35/01 o návrhu na vyporiadanie BSM došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. V súvislosti s prvým kritériom „právna a faktická zložitosť veci“ ústavný súd konštatuje, že konanie o vyporiadanie BSM nie je vo všeobecnosti po právnej a skutkovej stránke zložitým konaním a patrí do štandardnej rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva s rozsiahlou judikatúrou v tejto oblasti. Ústavný súd vo všeobecnosti konania, v ktorých je pre meritórne rozhodnutie vo veci potrebné nariadiť znalecké dokazovanie odborníkom z danej oblasti, kvalifikuje z hľadiska ich celkovej dĺžky ako skutkovo zložitejšie. V preskúvanom prípade sťažovateľky však konštatuje, že okresný súd síce nariadil znalecké dokazovanie pre účely určenia ceny nehnuteľnosti patriacej do masy BSM, avšak toto znalecké dokazovanie svojím trvaním (od 13. novembra 2006 – do 25. januára 2007) nemohlo žiadnym spôsobom negatívne ovplyvniť celkovú dĺžku viac ako 11 rokov trvajúceho konania, ktoré je dosiaľ bez jediného meritórneho rozhodnutia. Napokon skutkovú či právnu zložitosť veci nekonštatoval ani samotný okresný súd.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky konania, ústavný súd na jej strane nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by prispeli k predĺženiu posudzovaného konania. Sťažovateľka bola v konaní kvalifikovane právne zastúpená a počas konania buď sama, alebo prostredníctvom svojho právneho zástupcu opakovane predkladala návrhy na dokazovanie, rešpektovala pokyny okresného súdu a disciplinovane sa tiež zúčastňovala na množstve vo väčšine prípadov neefektívne nariadovaných pojednávanií (pozri bod 3, pozn.). Podľa zistenia ústavného súdu z dotknutého súdneho spisu sa sťažovateľka a jej právny zástupca z celkového počtu 45 pojednávanií nezúčastnili bez ospravedlnenia iba na dvoch pojednávaniach, a to na pojednávanií konanom 10. januára 2007, keď sťažovateľka a jej právny zástupca mali už vedomosť o predchádzajúcom ospravedlnení sa odporcu a jeho právneho zástupcu z účasti na tomto pojednávanií, a tiež na pojednávanií konanom 19. septembra 2008.

3. Napokon sa ústavný súd s prihliadnutím na § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, zaoberal aj postupom okresného súdu. Ústavný súd zistil, že postup okresného súdu v danej veci sa vyznačoval nielen nečinnosťou, ale najmä neefektívnou a nesústredenou činnosťou spočívajúcou v tom,

že okresný súd na jednej strane síce nariad'oval nespočetné množstvo pojednávanií (celkovo 45 pojednávanií, pozn.), avšak tie boli v prevažnej väčšine prípadov odročené nielen bez meritórneho prerokovania veci, ale aj bez uvedenia dôvodu a účelu ich odročenia, čo v konečnom dôsledku malo negatívny vplyv aj na celkovú dĺžku posudzovaného konania.

Podľa zistenia ústavného súdu bol okresný súd absolútne nečinný v čase od 12. septembra 2003, keď zrušil termín nariadeného pojednávania, do 24. januára 2005, keď nariadil vo veci pojednávanie, t. j. okresný súd bol absolútne nečinný viac ako 1 rok a 4 mesiace. V trvaní viac ako 10 mesiacov bol okresný súd nečinný aj v čase od 1. júla 2005, keď odročil pojednávanie na neurčito, do 10. mája 2006, keď opätovne nariadil vo veci pojednávanie. Napokon výrazným obdobím nečinnosti je aj obdobie od 25. mája 2011, keď okresný súd odročil pojednávanie na neurčito, do 24. apríla 2012, keď nariadil opakované znalecké dokazovanie, t. j. nečinnosť v trvaní 11 mesiacov, pričom v tomto období okresný súd síce 15. novembra 2011 rozhodol o priznaní náhrady finančným inštitúciám za poskytnutie informácií, avšak tento procesný úkon bol z hľadiska dokazovania smerujúceho k meritu veci irelevantný.

Vzhľadom na uvedené bol tak okresný súd v posudzovanom konaní absolútne nečinný viac ako 3 roky a 1 mesiac.

Okrem zistenej absolútnej nečinnosti, ktorá prispela k predĺženiu posudzovaného konania, ústavný súd poukazuje aj na neefektívnu činnosť okresného súdu, ktorá rovnako v podstatnej miere ovplyvnila celkovú dĺžku posudzovaného konania. Okresný súd napríklad v čase po 19. októbri 2007, keď na pojednávaní vec aj meritórne prerokúval, a to vykonávaním dokazovania výsluchom účastníkov konania, vykonal ďalší úkon smerujúci k meritórnemu prerokovaniu danej veci až po viac ako 2 rokoch a 3 mesiacoch, a to konkrétne 21. januára 2010, keď dopytom na finančný ústav zisťoval stav majetku na účtoch účastníkov konania, pričom v uvedenom medziobdobí sa síce na prvý pohľad uskutočnilo až 14 pojednávanií, avšak pri ich vedení bol okresný súd viac-menej iba v pozícii štatistu bez akéhokoľvek vplyvu na spôsob a účel ich uskutočnenia, keďže tieto

pojednávania mali charakter iba formálnych úkonov bez ich prispenia na zistenie skutočností podstatných pre meritórne rozhodnutie v danej veci.

Ústavný súd tiež zistil, že v posudzovanom konaní bolo síce na prvý pohľad nariadených a uskutočnených množstvo pojednávaní, avšak tie v konečnom dôsledku nevedli, resp. neprispeli k meritórnemu prerokovaniu veci. Ako príklad ústavný súd uvádza pojednávania konané: 26. apríla 2002 (odročené nielen bez meritórneho prerokovania veci, ale aj bez uvedenia dôvodu a účelu jeho odročenia), 6. júna 2002 (odročené nielen bez meritórneho prerokovania veci, ale aj bez uvedenia dôvodu a účelu jeho odročenia), 12. septembra 2002 (po strohom konštatovaní, že účastníci neuzavreli zmier, odročené bez ďalšieho prerokovania veci na účely vypočutia sťažovateľky, ktorá však bola prítomná aj na tomto pojednávaní), 17. januára 2003 (po zistení neprítomnosti odporcu pojednávanie bolo bez ďalšieho odročené aj napriek prítomnosti jeho právneho zástupcu), 9. marca 2007 (po oznámení právnymi zástupcami účastníkov, že nemajú výhrady k znaleckému posudku, pojednávanie bolo bez ďalšieho, ako aj bez uvedenia dôvodu a účelu odročene), 7. mája 2007 (aj napriek skutočnosti, že na pojednávanie sa dostavil aj odporca, kvôli neprítomnosti ktorého boli odročované predchádzajúce pojednávania na účely jeho vypočutia, okresný súd odporcu na tomto pojednávaní nevypočul, ale ho bez meritórneho prerokovania veci odročil na účely vypočutia prítomného odporcu už na tomto pojednávaní), 13. februára 2008, 5. marca 2008, 7. mája 2008 a 7. novembra 2008 (na týchto pojednávaniach okresný súd iba formálne zisťoval, či účastníci konania náhodou neuzavreli zmier, a vec vôbec meritórne neprerokúval, resp. nevykonával žiadne dokazovanie), 27. júna 2008, 15. apríla 2009 (aj napriek prítomnosti oboch účastníkov okresný súd bez ich vypočutia a bez vykonania akéhokoľvek iného dokazovania tieto pojednávania bez uvedenia dôvodu odročil), 4. novembra 2009 (po vznesení opakovanej žiadosti zo strany účastníkov, aby okresný súd konečne vykonal dokazovanie dopytom na finančné ústavy, okresný súd bez ďalšieho pojednávania odročil), 7. apríla 2010 (po zistení prítomnosti účastníkov bolo pojednávanie bez ďalšieho odročene), 3. decembra 2010 (po vzájomnom mimovoľnom oboznámení sa účastníkmi o ženbe ich spoločného syna, okresný súd bez meritórneho prerokovania veci a bez uvedenia dôvodu pojednávanie odročil) a pod.

Z uvedeného iba príkladného prehľadu o charaktere pojednávaní uskutočnených v posudzovanom konaní vyplýva, že okresný súd absolútne neefektívne využíval ním nariadované a vykonávané pojednávania, nevypočúval na pojednávaní prítomných účastníkov, ale na účely ich vypočutia pojednávania odročoval, nevykonával žiadne zisťovanie týkajúce sa predmetu sporu, často tiež odročoval pojednávania bez uvedenia dôvodu a účelu ich odročenia a pod. V konečnom dôsledku o neefektívnom postupe okresného súdu svedčí aj tá skutočnosť, že aj napriek tomu, že opakovane odročoval pojednávania na účely nariadenia znaleckého dokazovania na ocenenie hnutel'ného i nehnuteľného majetku patriaceho do BSM (pojednávania 23. júna 2006, 15. novembra 2006, 26. septembra 2007, 18. marca 2009, 25. mája 2011), do dnešného dňa okresný súd ani raz nenariadil znalecké dokazovanie na ocenenie hnutel'ných vecí patriacich do masy BSM, a pokiaľ ide i nehnuteľné veci okresný súd síce 13. novembra 2006 nariadil znalecké dokazovanie na ocenenie bytu z BSM, avšak práve v dôsledku svojho zdĺhavého postupu v danom konaní toto ocenenie plynutím času stratilo na aktuálnosti, a preto ho bolo potrebné zopakovať, a to nariadením opakovaného znaleckého dokazovania 24. apríla 2012. Okrem toho ústavný súd poukazuje tiež na skutočnosť, že za vykonané znalecké dokazovanie vykonané 25. januára 2007 (t. j. predloženie prvého znaleckého posudku, pozn.) okresný súd rozhodoval o znalečnom až 26. apríla 2012.

Ústavný súd okrem tohto konštatuje, že okresný súd vôbec nevyužívajúc daných mu Občianskym súdnym poriadkom k dispozícii procesných prostriedkov (poriadková pokuta, predvedenie, preskúmanie pravdivosti ospravedlnenia z neúčasti na konaní, pozn.) na zabezpečenie prítomnosti účastníka na konaní málo rázne postupoval vo vzťahu k odporcovi, ktorý v dôsledku opakujúcich sa ospravedlnení opakovane maril postup v konaní.

Podľa zistenia ústavného súdu tak v dôsledku všetkých uvedených skutočností posudzované konanie trvá viac ako 11 rokov, a to bez jediného meritórneho rozhodnutia vo veci, čo je v rozpore s imperatívom plynulého, účelného a rýchleho konania vyjadreným v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C 35/01 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

IV.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd v bode 2 výroku tohto rozhodnutia prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať ďalej vo veci bez zbytočných prietáhov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka sa domáhala priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 7 000 €.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je pre sťažovateľku dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľke aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, najmä vzhľadom na zistenú nečinnosť, ako aj na neefektívnu činnosť okresného súdu považuje za primerané v sume 3 000 €, tak ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil

(v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jej právneho zastúpenia advokátom, ktorý si uplatnil nárok na ich úhradu v celkovej sume 467,68 € vrátane 20 % DPH (právny zástupca predložil osvedčenie platiteľa DPH).

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2011 je 123,50 € a hodnota režijného paušálu je 7,41 €. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2012 je 127,17 € a hodnota režijného paušálu je 7,63 €.

S poukazom na výsledok konania vznikol sťažovateľke nárok na úhradu trov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2011 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti ústavnému súdu) v celkovej sume 314,18 € vrátane režijného paušálu a DPH, a tiež jej vznikol nárok na úhradu trov za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2012 (vyjadrenie k stanovisku okresného súdu) v celkovej sume 161,76 € vrátane režijného paušálu a DPH. Sťažovateľke tak vznikol nárok na úhradu trov v celkovej sume 475,94 €.

Vzhľadom na to, že právny zástupca sťažovateľky si uplatnil nárok na úhradu trov iba v sume 467,68 €, ústavný súd túto náhradu sťažovateľke priznal v sume uplatneného nároku, tak ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. októbra 2012